USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. P.,** proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 7. 2017, č. j. MPSV-2017/150425-911 a ze dne 13. 7. 2017, č. j. MPSV-MPSV-2017/144407-923, o nesouhlasu Krajského soudu v Praze s postoupením věci Krajským soudem v Ostravě,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Ad 31/2017 **je příslušný** Krajský soud v Ostravě.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal dne 30. 8. 2018 ke Krajskému soudu v Ostravě žalobu, v níž se domáhal přezkumu rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, které zamítlo jeho odvolání vůči zamítnutí příspěvku na živobytí. Rovněž se domáhal přezkumu rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ohledně dávky mimořádné okamžité pomoci.

[2] Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 21. 12. 2017, č. j. 19 Ad 31/2017 – 27, postoupil věc Krajskému soudu v Praze, neboť dospěl k názoru, že podle ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) je ve věcech dávek pomoci v hmotné nouzi k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě, v jehož obvodu se zdržuje. Soud přitom z centrální evidence obyvatel zjistil, že žalobce k datu podání žaloby měl evidován pobyt na adrese B., M. 158, avšak jedná se o evidenci trvalého pobytu na adrese úřadu; žalobce se fakticky zdržuje v P., proto věc postoupil Krajskému soudu v Praze.

[3] S postoupením věci Krajský soud v Praze vyjádřil nesouhlas v souladu s ustanovením § 7 odst. 6 věta druhá zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Souhlasil sice s tím, že pro stanovení místní příslušnosti soudu není určující adresa trvalého pobytu žalobce, oproti jeho faktickému bydlišti, avšak zdůraznil, že adresa uvedená Krajským soudem v Ostravě zakládá místní příslušnost Městského soudu v Praze.

[4] Nejvyšší správní soud shledal nesouhlas Krajského soudu v Praze s postoupením věci důvodným.

[5] V projednávané věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné nejprve se zabývat tím, zda bylo možné věc postoupit na jiný správní soud. K otázce, do kdy může správní soud zkoumat místní příslušnost, se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v usnesení ze dne 30. 11. 2017, č. j. Nad 315/2017 - 49, v němž uvedl, že *„pro zkoumání a posuzování místní příslušnosti platí zásada perpetuatio fori, která vyjadřuje, že místní příslušnost jako podmínka řízení se posuzuje podle okolností, které existují v den zahájení řízení, tj. v den podání žaloby u soudu, a že trvá až do skončení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2007, č. j. 2 Azs 156/2006 - 38). Výše uvedené soudní řád správní výslovně neupravuje. Na základě § 64 s. ř. s. však lze přiměřeně použít § 105 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v němž je daná zásada stanovena.*
Nejvyšší správní soud již také dříve vyslovil, že „[z]koumání místní příslušnosti se pak na rozdíl od příslušnosti věcné soustředí jen na začátek řízení. Není-li nedostatek místní příslušnosti odhalen, ať již soudem samotným či k námitce účastníka řízení, a není-li věc postoupena k vyřízení soudu místně příslušnému (...), je pro další řízení případný nedostatek místní příslušnosti již zhojen. Má se tedy za to, že rozhoduje soud místně příslušný, ačkoli tomu tak není.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, č. j. 8 Azs 118/2006 - 81).
Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že ačkoliv dle § 7 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců by měl být místně příslušným Krajský soud v Hradci Králové, s ohledem na to, že městský soud již v době od podání žaloby učinil řadu úkonů a také rozhodoval o návrhu na přiznání odkladném účinku žalobě, a s ohledem na to, že účastníci řízení v žádném ze svých podání nenamítali nepříslušnost městského soudu, došlo v daném případě ke zhojení nedostatku místní příslušnosti městského soudu.“

[6] Nejvyšší správní soud má za to, že o stejnou situaci se jedná i v projednávaném případě, protože Krajský soud v Ostravě v projednávané věci dlouhodobě jednal, jelikož rozhodoval o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků a návrhu žalobce na ustanovení zástupce, dále jej vyzýval k doplnění žaloby – viz jeho usnesení ze dne 10. 11. 2017, č. j. 19 Ad 31/2017 – 15. Jelikož tento soud učinil řadu úkonů a s ohledem na to, že účastník řízení v žádném ze svých podání nenamítal nepříslušnost tohoto krajského soudu, došlo v daném případě ke zhojení nedostatku místní příslušnosti Krajského soudu v Ostravě.

[7] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud souhlasí s Krajským soudem v Praze, že obecně místně příslušným soudem v dané věci je Městský soud v Praze, neboť v jeho obvodu měl žalobce faktické bydliště. S ohledem na ověření místa pobytu žalobce v době podání žaloby se jej Nejvyšší správní soud na tuto skutečnost dotázal v přípisu ze dne 6. 2. 2018. Žalobce k dotazu soudu uvedl, že dne 30. 8. 2017 se největší pravděpodobností zdržoval na P. , N. M., u kamaráda na zahrádce, avšak přesnou adresu nezná.

[8] K otázce výkladu a aplikace pojmu bydliště obsažené v ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. se vyjádřil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 3. 2013, č. j. Nad 17/2013 – 16, v němž dospěl k právnímu závěru, že *„bydlištěm fyzické osoby podle § 7 odst. 3 s. ř. s. je místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu*

podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů.“

[9] Nejvyšší správní soud obecně souhlasí s Krajským soudem v Praze i s Krajským soudem v Ostravě, že pro určení místní příslušnosti podle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. není rozhodující trvalý pobyt, jejž užívají předpisy, které upravují evidenci obyvatel. Ve vztahu k posuzované věci je proto irelevantní, kde měl žalobě formálně nahlášen trvalý pobyt. Naopak je nutné vyjít místa jeho faktického bydliště coby místa, kde žalobce bydlel s úmyslem zdržovat se zde trvale. Toto bydliště se dle samotného tvrzení žalobce obsaženého v přípisu doručenému Nejvyššímu správnímu soudu dne 19. 2. 2018 nacházelo na území X P. Nejvyšší správní soud sice nepřehlédl, že tento přípis není zcela bezrozporný, neboť žalobce uvádí, že se s největší pravděpodobností zdržoval na P., což by evokovalo, že žalobce může mít bydliště jinde; avšak k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že s ohledem na obsah napadených rozhodnutí, které popisují, že stěžovatel v minulosti žil v P., v chatce, která však shořela, lze dovodit, že stěžovatel v rozhodné době podání žaloby neměl bydliště vůbec, potom je nutné konstatovat, že místní příslušnost soudu v dané věci je nutné odvodit od místa, kde se žalobce zdržoval (což vzhledem k tvrzení žalobce bylo v P.), nebo jím uvedená informace skutečně znamená, že v rozhodné době se jednalo o jeho bydliště, které se nacházelo v P. Oba závěry tedy vedou k tomu, že je nutné vycházet při určení místní příslušnost dle ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. z toho, že stěžejním místem je území X P.

[10] V projednávané věci však převáží výše uvedené závěry stran toho, že místní příslušnost musí být ze strany krajského soudu zkoumána ihned na začátku řízení. V projednávané věci tomu tak nebylo, neboť Krajský soud v Ostravě s žalobcem skoro půl roku vedl příslušné řízení a rozhodoval o jeho žádostech. Za takové situace je nutné konstatovat, že byla zhojena vada řízení v podobě místní nepříslušnosti Krajského soudu v Ostravě, který se na základě svého jednání stal místně příslušným soudem.

[11] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že místně příslušným soudem v dané věci je Krajský soud v Ostravě.

[12] Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud shledal nesouhlas Krajského soudu v Praze s postoupením věci Krajským soudem v Ostravě důvodným, proto rozhodl podle ustanovení § 7 odst. 6 s. ř. s. tak, že k řízení o návrhu (žalobě) ze dne 30. 8. 2017 je místně příslušný Krajský soud v Ostravě. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2018

JUDr. Petr Průcha

Nad 25/2018

předseda senátu